

Božanski govor koji je Bhagavān Sri Sathya Sai Baba održao
22. listopada 2005. godine u Prasanthi Nilayamu

NJEGUJTE BLAGU NARAV VEĆ OD DJETINJSTVA

*Djetinjstvo prođe u beznačajnoj igri s drugom djecom.
Mladost prođe u ljubavnim igrama.
Zrelo doba zaokupljeno je gomilanjem bogatstva.
U starosti vrijeme gmiže u besplodnim težnjama za sujetovnim željama,
a ipak nema vremena za kontemplaciju o Bogu.
Tako se uzalud gubi dragocjeno naslijeđe ljudskoga života.
Čovjek je duboko zapleten u mreže karme.*

*Zašto gubite vrijeme u beznačajnostima?
Izgubljeno vrijeme je izgubljen život.
Ustanite, probudite se, još nije prekasno,
mislite bar sada na budućnost!*

Utjelovljenja ljubavi, dragi studenti, ako tako provodite vrijeme, ako rasipate svoje vrijeme u uzaludnim težnjama, zbog čega ste se rodili? Što će vam se dogoditi u budućnosti? Jeste li ikad o tome razmišljali? Vrijeme je mjerilo ljudskoga života. Ne gubite vrijeme. Izgubljeno vrijeme, izgubljen je život! Morate se ozbiljno pitati je li razumno gubiti vrijeme na takav način. Ako gubite svoje dragocjeno vrijeme u mladosti, kad ćete moći posvetiti svoj život Bogu?

Od rođenja do smrti čovjek mora izvršavati karmu na polju djelovanja – *karmabhūmi*. Ljudski ste život dobili da djelujete. Zato je čovjek neprestano zaokupljen karmom. Ali malobrojni se trude ispitati jesu li djela koja obavljaju dobra djela – *satkarma*, ili ne.

Čovjek treba težiti da posveti Bogu svoje vrijeme još od djetinjstva. Da održi to svoje tijelo, čovjek se bavi raznim stvarima, kao što je prehrana. Ali nitko se ne pita je li jelo koje uzima ispravno i zdravo, je li korisno u prehrani i održavanju njegovog fizičkog, mentalnog i duhovnog zdravlja.

*Čovjek je rođen zbog djelovanja,
raste i odvaja se od svijeta zbog karme.
Karma je doista utjelovljenje božanskosti.
Sreća i tuga događaju se na svijetu samo zbog karme.*

Bhagavadgītā opominje čovjeka da on ima pravo samo obavljati svoje dužnosti, ali nema pravo na plodove svoga djelovanja. Naravno, svaka karma koju čovjek obavlja ima svoj rezultat. Dobra karma ima dobar rezultat, a loša ima loš rezultat. To je vječni zakon. Kad jedete mango, imat ćete u ustima samo okus mangu, a ne limuna. Na isti način, vaša glava (misli) bit će uvijek

uvjetovana vrstom hrane koju konzumirate.

"Kakva hrana, takva glava (misli). Kakva glava, takav Bog!" I tako su hrana, glava i Bog na istoj valnoj dužini. Zato uvijek trebate njegovati dobre i plemenite misli. Ako jedete blagu hranu i njegujete blagu prirodu u sebi još od djetinjstva, cijeli vaš život odvijat će se bez problema. Stoga treba biti oprezan s hranom i glavom (mislima). Želite li posvetiti Bogu svoj ljudski život, ne smijete živjeti poput ptica, divljih zvijeri ili životinja. Kad ste se već rodili kao ljudsko biće, morate obavljati karmu koja je dostojna ljudskog bića. Trebate se ponašati kao čovjek.

Što znači izraz – ljudske vrijednosti? Istina - *satya*, ispravno ponašanje - *dharma*, mir – *śānti*, ljubav – *prema* – i nenasilje – *ahiṃsā* - to su ljudske vrijednosti. Samo kad njegujemo i izražavamo tih pet ljudskih vrijednosti u našem svakodnevnom životu, imat ćemo pravo zvati se ljudskim bićima. Ljudsko biće je riznica triju osobina promjenljive prirode – *triḡuṇa*, to jest uravnotežene vedrine – *sattva*, nemirne aktivnosti – *rajas* te lijenosti i drijemeža – *tamas*. Nažalost, danas u ljudskim bićima otkrivamo da su najaktivnije osobine nemirna aktivnost i lijenost. Nigdje nema ni traga uravnoteženoj vedrini. Zato je najvažnije da se ljude pouči i ohrabri da njeguju staloženost, da obavljaju blage aktivnosti i konačno stignu do boravišta uravnoteženosti.

Utgelovljenja ljubavi, vi ste sada još djeca. To je pravo vrijeme da se njeguje osobina uravnoteženosti. Kakve svrhe ima njegovati tu osobinu na mučnom kraju života, kad vaše fizičko tijelo bude odbijalo surađivati s vama u vašoj *sādhani*?

Zato njegujte i provodite u djelo osobinu uravnoteženosti u mladenačkoj dobi. Ako želite doživjeti čovječnost – *manavatva* – osobina uravnoteženosti vrlo je važna. Samo kad svjesno njegujete tu osobinu, moći ćete postići blagu prirodu. Ako težite postići uravnoteženost, ali ste skloni nemirnim razmišljanjima i lijenosti, to neće biti moguće. Svi naši drevni mudraci i vidioći, obavljali su svoju *sādhānu* dok su bili mladi i jaki.

Utgelovljenja ljubavi, morate jesti blagu hranu. Na taj ćete način moći njegovati blage misli. A blagim mislima, moći ćete obavljati blagu karmu. Apsolutno je potrebno da u mladosti imate prijatelje koji su blagi i da ste stalno u njihovu društvu. Kaže se:

*Dobro društvo vodi do nevezanosti.
a nevezanost vas oslobađa zablude.
Sloboda od zablude vodi vas do postojanog uma,
a on osigurava oslobođenje.*

(Sanskrtski stihovi)

Stoga morate uzimati blagu hranu, imajući u vidu oslobođenje uma. Katkad možete sumnjati da možda nećete moći nabaviti takvu blagu hranu. Nikako se ne slažem s takvim stajalištem. Zar ne postoji obilje povrća i jestivih zelenih listova? Upravo u trenutku kad se rodite iz majčine utrobe, vi preživljavate i rastete, hraneći se majčinim i kravljim mlijekom. Zar to nije blaga hrana? Zar ne možete živjeti na vegetarijanskoj dijeti koja se sastoji od povrća, zelenih listova i kravljega mlijeka? Zašto morate udovoljavati potrebama svoga nepca, dodajući hrani ljute papričice, sol, tamarind i druge začine? Samo kad potpuno smanjite te sastojke koji se dodaju hrani zbog okusa, moći ćete njegovati osobinu blagosti.

Roditelji imaju veliku odgovornost da pouče djecu u djelotvornost blage hrane i priviknu ih na nju još od ranog djetinjstva. S druge strane, ako roditelji i sâmi pripremaju i poslužuju kod kuće hranu koja razvija osobine nemira i lijenosti, kako mogu od djece očekivati da se u njima razvije blagost? Mislim da bi se djeca trebala uzdržavati od takve hrane i tražiti od svojih roditelja samo blagu hranu. Jedino tada moći će njegovati osobinu blagosti.

Utjelovljenja ljubavi, sva naša osjetila uvjetovana su trima osobinama promjenljive prirode, a ona su zauzvrat uvjetovana hranom koju konzumiramo. Zato, ako počnete jesti blagu hranu, raditi blage stvari i družiti se s blagim prijateljima, siguran sam da se možete transformirati u blage ljude. Loše društvo odgovorno je za loše osobine. Želite li njegovati dobre osobine, morate jesti blagu hranu. Hrana koju konzumiramo odgovorna je za sve loše osobine.

Dragi studenti, ako negujete loše osobine poput ljutnje, nemira, zavisti i ljubomore od ranog djetinjstva, cijeli vaš život bit će upropašten. Vi trujete svoj mladi um tim lošim osobinama. Evo mojih savjeta najmlađima i studentima – jedite blagu hranu, ponašajte se blago i budite u društvu blagih ljudi od najranije dobi. Često primjećujem da se danas najmlađi pridružuju lošem društvu onog časa kad pođu u školu ili koledž te se nastave družiti s lošim ljudima. Rezultat je sljedeći – u njima se razvijaju loše osobine, što je uzrok lošeg ponašanja. Često nisu čak ni svjesni suptilnih promjena koje se događaju u njihovu ponašanje prema starijima, njihovim roditeljima, učiteljima i društvu. Oni misle da su na pravom putu jer se obrazuju u dobrim odgojno - obrazovnim ustanovama. Odgoj i obrazovanje koje oni slijede možda je dobro, ali srž njihova srca je zagađena zbog lošeg društva. Neke loše misli javljaju se u njihovu umu još u mladim godinama.

Ljudi često misle da je to prirodni fenomen mladosti. Ja to uopće ne pripisujem tom mišljenju. To uopće nije prirodni fenomen, već je to nešto što je najviše neprirodno. Zato jer jedete lošu hranu, imate loše misli. Stoga najprije i prije svega – ne jedite lošu hranu! Ljudi koji su posvećeni Svamiju moraju se pridružiti društvu dobrih ljudi – *satsaṅga*. Ali vi se družite s lošim društvom i zato su vam i misli loše. Kad jednom loše misli uđu u vaš um, nitko ih više neće moći istjerati. Zato morate njegovati dobre misli, prije nego što loše uđu u vaš um.

Draga djeco, ima roditelja koji se ne brinu za budućnost svoje djece. Ili su previše zaokupljeni svojim zvanjem, ili su bespomoćni da kontroliraju vaše ponašanje. Ali ako pođete pravim putem, oni će biti sretni. S druge strane, ako se družite s lošim društvom i tako stječete loše navike, što će se očitovati lošim ponašanjem, oni će biti tužni i neće moći ni s kim podijeliti svoju nevolju i muku. Zato je vaša prvenstvena dužnost da usrećite svoje roditelje. Ako želite da oni budu sretni, morate poći pravim putem. Dakle, kročite pravim putem i usrećite svoje roditelje. Samo ćete tada moći njegovati i dobro ponašanje.

Tri su aspekta u ljudskom životu koja su izmiješana – misli, ponašanje i krajnji rezultat. Kakve su misli, takvo će biti i ponašanje, a kakvo je ponašanje, takav je i rezultat. Učitelji očekuju dobro ponašanje od svojih učenika. Kako je to moguće ako se učenici kreću u lošem društvu, jedu pogrešnu vrstu hrane i loše razmišljaju? U takvoj situaciji krajnji je rezultat uvijek loš. Ako jedete gorku hranu, kako možete doživjeti slatkoću? Ukratko, hrana koja izaziva nemir i lijenost, glavni je uzrok lošim mislima koje ulaze u vaš um.

Dragi studenti, svi morate kročiti ispravnim putem! Čak i onda ako vam vaši roditelji zbog bilo kojeg razloga ponude hranu koja izaziva nemir ili lijenost, morate im objasniti i uvjeriti ih u loše djelovanje takve hrane, riječima: "Majko, ako mi daješ takvu hranu, u meni će se samo javiti loše misli. Neću se moći dobro ponašati." Morate ih također uvjeriti u potrebu da pripremaju blagu hranu svim članovima obitelji.

Ne samo što morate jesti blagu hranu, već morate čitati dobre knjige. Sav vaš život ovisi o dobroj hrani, dobrim knjigama i dobrom društvu.

Dragi studenti, ne smijete čitati sve vrste bezvrijednih književnih djela, kao što su jeftini romani, priče i slično. Takva bezvrijedna djela stvorit će u vama loše misli i zagaditi vam um. Kad pođete u knjižnicu, izaberite biografije velikih i plemenitih ljudi koje će vam pomoći da u sebi

njegujete dobre misli i osobine. Jedan od uzroka zagađivanja mladog uma i razmnažanje loših misli je čitanje svih vrsta takvih jeftinih knjiga. Samo je um odgovoran za dobre ili loše misli. Zato se kaže: "Samo je um uzrok vezanosti ili slobode." Nažalost, danas su samo jeftine knjige postale popularne i stekle su silnu privlačnost. Dobre knjige postale su rijetka potrošačka roba. Možete pitati, gdje se mogu nabaviti takve dobre knjige. Idite u dobre knjižare onih ustanova kojima je povjereno moralno i duhovno uzdizanje čovječanstva. Često se susrećemo s ljudima koji putuju vlakovima i autobusima i kupuju bezvrijedne knjige dostupne na željezničkim postajama i autobusnim stajalištima te ih čitaju s velikim zanimanjem samo da im prođe vrijeme. Oni ne shvaćaju kako su štetne te knjige u stvaranju loših misli i zagađivanju umova. Zato morate uvijek odabirati knjige koje doprinose vašem intelektualnom, moralnom i duhovnom razvoju.

Utljelovljenja ljubavi, želite li njegovati dobre misli i dobro ponašanje, čitajte dobre knjige. Neki studenti danas misle da je moderno čitati jeftinu knjigu koju možete nabaviti po niskim cijenama. Rezultat čitanja takvih knjiga su jeftine misli i jeftino ponašanje koje one stvaraju. Mladi danas traže jeftine knjige i bezvrijedna djela koja se šire besplatno. Vrijedno je žaljenja što im nedostaje smisao za razlučivanje da bi mogli prosuditi pridonose li takvi tekstovi njihovom moralnom, duhovnom i karakternom napretku. No oni će shvatiti posljedice svojih djela tek kad njihov um bude posve zagađen. Tada će im biti prekasno da se vrate istim putem. Samo dobrim knjigama mogu se njegovati dobre, misli i steći dobro ponašanje.

Dragi studenti, postoji i nekoliko drugih važnih aspekata koje morate naučiti za ova tri dana koji će vam omogućiti da njegujete plemenite misli i kročite pravim putem. Naučit ću vas na vrijeme nekoliko tih aspekata koji će vam omogućiti da njegujete čiste misli.